

ניצחון למתנגדי העצמאות: סקוטלנד לא תפרוש מהממלכה המאוחדת

מנהיגי מחנה העצמאות הודו בתבוסתם לאחר שהובסו בפער של כ-10%. קמרון: לא יהיו עוד מחלוקות, לא יהיו שידורים חוזרים

אנשיל פפר, שליח "הארץ" לסקוטלנד 19.09.2014 10:27

אזרחי סקוטלנד הצביעו נגד סיום 307 שנות האיחוד עם אנגליה וויילס, והמפלגה הלאומית הסקוטית (SNP) הכריזה על תבוסתה עם פרסום תוצאות משאל העם ההיסטורי שנערך אתמול (חמישי). לאחר השלמת ספירת התוצאות בכל 32 המחוזות המקומיים של סקוטלנד, עולה כי 55.3% מהמצביעים תמכו בהישארות בממלכה המאוחדת, מול 44.7% שהצביעו בעד עצמאות. קמפיין ה"כן" לעצמאות סקוטלנד רשם ארבע הצלחות גדולות, כשזכה ב-53% מהקולות בעיר גלזגו, אזור הבחירות הגדול ביותר, 54% במחוז מערב דנברטונשייר, 57% בדאנדי ו-51% בצפון לנרקשייר. אולם קמפיין ה"לא" השיג את מרבית הקולות ב-28 המחוזות הנותרים. תומכי האיחוד זכו לרוב גדול באזורי התמיכה המסורתית בממלכה המאוחדת, בהם אדינבורו, אברדינשייר ובורדרס, אך גם במחוזות בהם המאבק היה צמוד.

בנאום שנשא הבוקר, אמר ראש ממשלת בריטניה דיוויד קמרון כי שאלת עצמאותה של סקוטלנד יושבה "למשך דור", לאחר מה שכינה כהצבעה ברורה של הסקוטים למען הישארות בממלכה המאוחדת. קמרון, שעלול היה להיות תחת לחץ כבד מאוד להתפטר במקרה בו מחנה העצמאות היה זוכה, אמר כי התוצאות סללו את הדרך לאיזון חוקתי חדש עבור כל בריטניה, כולל אנגליה, וכי טיוטות חוקים המעניקים לסקוטלנד סמכויות חדשות יתפרסמו בינואר.

"הדיון פתור למשך דור... לא יכולות להיות מחלוקות, לא שידורים חוזרים, שמענו את רצונו המיושב

של העם הסקוטי", אמר קמרון לכתבים מחוץ למשרדיו ברחוב דאונינג במרכז לונדון. "כפי שסקוטלנד תצביע באופן נפרד בפרלמנט הסקוטי על נושאי מיסוי, תקציב ורווחה, כך גם אנגליה, ויילס וצפון אירלנד צריכות לקבל את האפשרות להצביע על הנושאים הללו. כל זה צריך להתבצע ברצף ובקצב זהה להסדר של סקוטלנד".

קמרון, מנהיג המפלגה השמרנית, כבר הבטיח יחד עם ראשי המפלגות הגדולות האחרות בפרלמנט להעביר סמכויות נוספות לפרלמנט הסקוטי באדינבורו, בעיקר בתחומי הבריאות, הרווחה והמיסוי. בלונדון מאמינים כי חשוב לפעול במהירות, כדי למנוע חזרה על משאל העם, כפי שאירע בקוויבק ב-1995, רק 15 שנה לאחר משאל העם הראשון על הפרדות מקנדה.

השר הראשון של סקוטלנד, או ראש ממשלתה, ומוביל הקמפיין לעצמאות, אלכס סלמונד, הודה בתבוסת המחנה בנאום שנשא לפנות בוקר, ואמר כי הוא מקבל את העובדה שסקוטלנד החליטה לא להצביע בעד עצמאות "בשלב זה". הוא גם הזהיר את המפלגות היוניוניסטיות שעליהן לעמוד בהתחייבויותיהן להעניק סמכויות רבות יותר לפרלמנט הסקוטי. "סקוטלנד מצפה שההתחייבויות הללו יקובדו במסלול זריז", אמר סלמונד, העומד בראש המפלגה הלאומית.

סלמונד פתח את נאומו כשהודה לעם הסקוטי על הטלת 1.6 מיליון פתקים למען העצמאות, ושיבח את

טבעו מעורר ההשראה של הקמפיין. "נגענו בפלגים של הקהילה שמעולם בעבר לא התעניינו בפוליטיקה", אמר.

ניק קלג, סגן ראש ממשלת בריטניה, אמר כי משאל העם "מסמן לא רק פרק חדש עבור סקוטלנד בתוך הממלכה המאוחדת, אך גם רפורמה חוקתית רחבה יותר ברחבי האיחוד". בהתייחסו לכמעט 45% שהצביעו בעד ההפרדות מהאיחוד, אמר קלג כי ברור שההצבעה "אינה הצבעה נגד שינוי". "עלינו להעביר כעת באופן מלא חבילה רדיקלית של סמכויות חדשות לסקוטלנד", הוסיף. באמצע אוגוסט, הפער בין המחנות היה 14% לטובת הישארות באיחוד, אך בשבועות שעברו הצטמצם הפער עד שהגיע ל-3%-4% בסקרים של הימים האחרונים. עשרה ימים לפני משאל העם, סקר של YouGov טילטל את המסחר בלונדון, כשחזה לראשונה יתרון למחנה ה"כן". כ-4,283,392 בני אדם נרשמו להצבעה בבחירות. ברחבי כל המדינה היו תורים ארוכים בקלפיות משעות הבוקר ושיעור ההצבעה שעמד על 84.6% היה הגבוה ביותר בתולדות סקוטלנד. עם זאת, שיעורי ההצבעה היו נמוכים יותר מהצפוי בכמה אזורים התומכים בעצמאות, בהם דאנדי וגלזגו, אך גבוהים באזורים הנוטים לתמוך באיחוד, כולל 89.6% השתתפות באדינבורו. המשטרה בסקוטלנד נערכה מראש בכוחות מתוגברים ברחבי המדינה לקראת המשאל, מחשש למהומות אלימות במקרה של הפסד לתומכי העצמאות.